

**UCHWAŁA NR VII/26/11
RADY GMINY LEONCIN
z dnia 25 marca 2011 r.**

**w sprawie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
na lata 2011-2016**

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2016, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

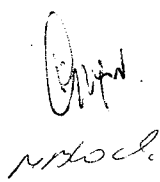
§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXIII/74/04 Rady Gminy Leoncin z dnia 29 grudnia 2004 r. w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Integracji Polityki Społecznej.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Leoncin.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

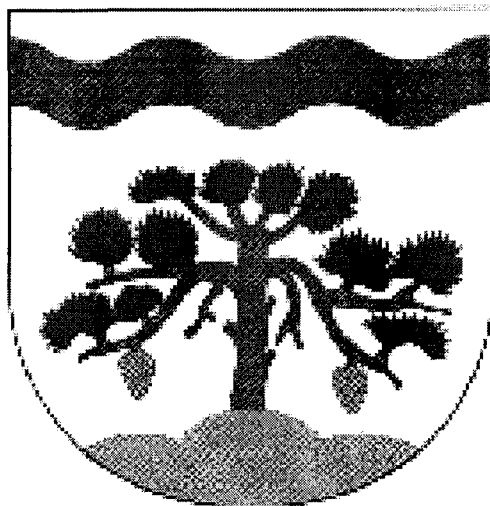
Arkadiusz Kielbasiński

notoc.

Uzasadnienie

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Posiadanie aktualnej strategii stanowi spełnienie organizacyjnego wymogu stawianego przed beneficjentami w zakresie ubiegania się o dofinansowanie wniosków aplikacyjnych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w celu realizacji projektów systemowych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Załącznik
do Uchwały Nr VII /26/11
Rady Gminy Leoncin
z dnia 25 marca 2011 r.

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2011-2016**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Leoncinie

Marzec 2011 rok

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Rozdział I Charakterystyka gminy Leoncin.....	4
1. Dane demograficzne.....	4
2. Infrastruktura społeczno – techniczna.....	6
3. Oświata i wychowanie.....	6
4. Pomoc osobom uzależnionym i rodzinom z problemem przemocy.....	8
5. Bezpieczeństwo publiczne.....	8
Rozdział II Pomoc społeczna na poziomie gminy.....	10
1. Podstawy prawne pomocy społecznej.....	10
2. Jednostki o charakterze pomocowym.....	10
2.1. Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Leoncinie.....	11
2.1.1. Świadczenia z pomocy społecznej.....	14
2.2. Rodzinny Dom Dziecka w Głusku.....	16
2.2.1. Rodzicielstwo zastępcze.....	17
2.3. Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych, członków rodziny w których występuje przemoc.....	19
2.4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	20
2.5. Organizacje pozarządowe.....	21
Rozdział III Diagnoza problemów społecznych w gm. Leoncin.....	22
1. Profilaktyka szkolna i środowiskowa.....	22
1.1. Wykluczenie społeczne	23
1.2. Bezrobocie	24
1.3. Alkoholizm	28
1.4. Niepełnosprawność i długotrwała choroba	30
1.5. Ubóstwo	32
1.6. Przemoc	33
1.7. Potrzeba ochrony macierzyństwa	36
2. Problemy szkolno-wychowawcze.....	37
3. Zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne w latach 2009-2010.....	38

3.1. Zasiłki okresowe.....	39
3.2. Zasiłki stałe.....	40
4. Pomoc państwa w zakresie dożywiania.....	41
5. Inne formy pomocy i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.....	43
6. Analiza SWOT, mocne i słabe strony.....	46
Rozdział IV Sposoby rozwiązywania problemów społecznych.....	48
1. Misja strategii.....	48
2. Cele strategiczne i operacyjne.....	48
3. Zasoby finansowe do realizacji strategii	53
Zakończenie.....	54

Wstęp

W samorządzie terytorialnym rozróżnia się trzy poziomy zarządzania przyszłością, z których każdy ma swoje ramy czasowe oraz zespół środków za pomocą których oddziałuje na zachodzące i przewidywane zdarzenia:

- poziom strategiczny – zarządzanie poprzez wartości, cele nadrzędne oraz wyznaczanie kierunków w długim okresie czasu,
- poziom programowy – zarządzanie poprzez wyznaczone cele w średnioterminowym czasie,
- poziom zadaniowy – zarządzanie za pomocą procedur w krótkim czasie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, zwana dalej „Strategią” pozwala wskazywać nadrzędne cele, do których realizacji należy dążyć w określonym przedziale czasu oraz dostępnych środków. Strategia definiuje kierunki rozwoju lokalnej polityki społecznej. W strategii określa się kierunki działań, problemy oraz cele rozwoju społeczno-gospodarczego, wskazuje drogi realizacji wskazanych celów oraz zasady oceny.

Strategia rozwoju odpowiada na potrzebę całościowego oraz długofalowego podejścia do rozwiązywania problemów społecznych w gminie. Jest dokumentem określającym najważniejsze cele do realizacji przez władze samorządowe, mieszkańców oraz podmioty gospodarcze. Narzędziem realizacji strategii są w głównej mierze publiczne środki finansowe.

Niniejsza strategia jest scenariuszem przyszłości do którego dążą władze gminy oraz społeczność lokalna. Dokument składa się z części stanowiącej diagnozę społeczną gminy, na podstawie której zaplanowano przedsięwzięcia do realizacji w przyszłości. Podsumowania dokonano za pomocą analizy SWOT. W następnej części określone zostały perspektywy rozwoju społecznego.

Niniejsza strategia komponuje się z celami przyjętymi w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w latach 2007-2012, uchwała z dnia 25.10.2007 nr XII/56/2007 i Wojewódzkiej Strategii w zakresie Polityki Społecznej dla Województwa Mazowieckiego na lata 2005-2013, ustawa przyjęta uchwałą nr 106/05 przez Sejmik Województwa Mazowieckiego 4 lipca 2005 roku.

Rozdział I

Charakterystyka gminy Leoncin

1. Dane demograficzne

Gmina Leoncin położona jest na obszarze Kotliny Warszawskiej w odległości 50 km od Warszawy, w otulinie Kampinoskiego Parku Narodowego, granicząc od północnej strony z rzeką Wisłą. Gmina Leoncin administracyjnie należy do powiatu nowodworskiego. Graniczy z gminami: Brochów w powiecie sochaczewskim, Czosnów i Zakroczym w powiecie nowodworskim, Kampinos i Leszno w powiecie zachodnio-warszawskim. Gmina liczy 32 wsie: Cisowe, Gać, Gniewniewice Folwarczne, Nowe Gniewniewice, Stare Gniewniewice, Głusk, Górki, Krubiczew, Leoncin, Nowe Budy, Nowa Dąbrowa, Stara Dąbrowa, Nowe Grochale, Stare Grochale, Nowa Mała Wieś, Nowe Polesie, Stare Polesie, Nowy Secymin, Secyminek, Secymin Polski, Nowy Wilków, Wilków nad Wisłą, Wilków Polski, Nowiny, Mała Wieś przy Drodze, Michałów, Ośniki, Rybitew, Stanisławów, Teofile, Wincentówek, Zamość.

Gmina Leoncin posiada specyficzne warunki przyrodnicze, w tym walory mikroklimatyczne. Otoczenie Kampinoskiego Parku narodowego sprzyja walorom turystycznym.

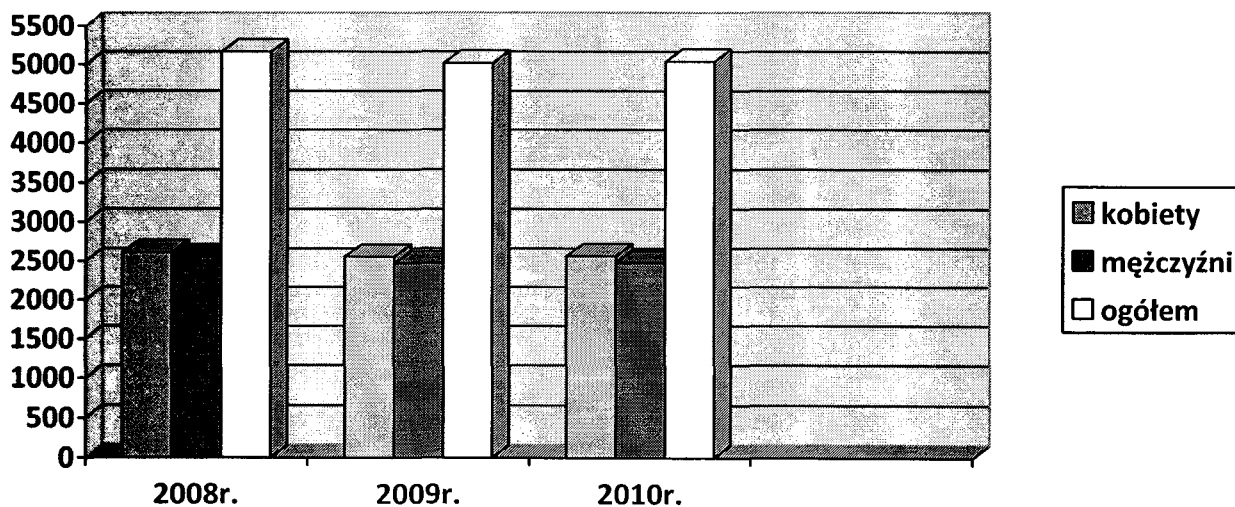
Kampinoski Park Narodowy w gm. Leoncin obejmuje 8 699 ha powierzchni, na terenie którego występują następujące rezerwy przyrody: Zakola Zakroczymskie o pow. 58, 94 ha we wsi Stare Grochale oraz Wikliny Wiślane na terenie gm. Leoncin o pow. 287, 05 ha.

Tereny leśne wynoszą 51, 7% ogółu powierzchni, która wynosi 15 808 ha. Obecnie obserwuje się tendencję migracyjną ludności miejskiej na obszary wiejskie, w tym na tereny gminy Leoncin.

Tabela Nr 1. Ludność wg płci w latach 2008, 2009 i 2010. Dane na podstawie GUS.

Rok	2008	2009	2010
ogółem	5161	5015	5035
kobiety	2609	2552	2561
mężczyźni	2552	2463	2474

Schemat pomocniczy, ludność gminy Leoncin.

Z danych z dostępnych raportów Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że gm. Leoncin jest najmniejszą gminą pod względem liczby mieszkańców, natomiast drugą gminą co do wielkości pod względem powierzchni w powiecie nowodworskim. Dane te obrazują jak rozległe są tereny gminne.

2. Infrastruktura społeczno - techniczna

Gmina Leoncin posiada powiązania komunikacyjne z następującymi miastami: Wyszogród, Sochaczew, Płońsk, Ciechanów, odległymi ok. 30 – 40 km. Dobre powiązania komunikacyjne zapewniają przebiegające drogi: krajowa nr 7 (Gdańsk -Kraków-Chyże) i nr 2 (Świecko-Poznań – Warszawa-Terespol). Obecna jest również magistrala kolejowa E-65 9 Warszawa – Gdańsk ze stacją kolejową w Nowym Dworze Maz. Na terenie gminy brakuje gazociągu, natomiast występuje sieć wodociągowa (36, 8 km) i kanalizacyjna (14,1 km) i jedna oczyszczalnia ścieków. Stan czystości wody jest bardzo dobry.

Na terenie gminy jest mocno rozwinięta sfera oświaty, istnieją placówki służby zdrowia, kultury (Biblioteka Publiczna) i pomocy społecznej. Działa kilka organizacji pozarządowych.

W gm. Leoncin znajdują się również zabytkowe obiekty:

- drewniany kościół w Nowym Secyminie – dawny zbiór po ewangelicki;
- drewniana kaplica na terenie cmentarza parafialnego Parafii Św. Małgorzaty w Leoncinie;
- kościół parafialny w Leoncinie p.w. Św. Małgorzaty, neogotycki, wybudowany w latach 1881-1885.

3. Oświata i wychowanie

Na terenie gminy Leoncin działają trzy Zespoły Szkół, zrzeszające szkołę podstawową i gimnazjum z siedzibą w Nowych Grochalach, Górkach i Leoncinie.

Tabela Nr 2. Wykaz placówek oświatowych.

Lp.	Nazwa szkoły		Liczba uczniów	
			2009	2010
1.	Zespół Szkół w Leoncinie	szkoła podstawowa	184	192
		gimnazjum	104	98
		oddział przedszkolny kl. „0”	38	32
2.	Zespół Szkół w Głusku z siedzibą w Nowych Grochalach	szkoła podstawowa	74	71
		gimnazjum	44	39
		oddział przedszkolny kl. „0”	8	16
3.	Zespół Szkół w Górkach	szkoła podstawowa	39	37
		gimnazjum	27	31
		oddział przedszkolny kl. „0”	6	4
Razem liczba uczniów:			524	520

W szkołach na terenie Gminy Leoncin tj. Zespół Szkół w Głusku i Zespół Szkół w Leoncinie działają również świetlice realizujące programy opiekuńczo-wychowawcze.

Tabela Nr 3.

Rok	Dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów w ramach Rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”		Pomoc materialna dla uczniów	
	Liczba uczniów	Kwota przeznaczona [zł]	Liczba uczniów	Kwota przeznaczona [zł]
2009	43	8 080,00	152	23 686,40
2010	27	5 410,00	65	17 563,00

Od 15 sierpnia 2009 r. do 31 grudnia 2013 r. działa Punkt Przedszkolny „Anulka” w Leoncinie i jest finansowany z Projektu „Punkt Przedszkolny „Anulka” w Leoncinie realizowany w ramach Priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

4. Pomoc osobom uzależnionym i rodzinom z problemem przemocy

Punkt Konsultacyjny w Leoncinie przeznaczony jest dla osób z problemami uzależnień i współuzależnień, oraz dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Działa w przychodni placówce niepublicznego zespołu opieki zdrowotnej. Oferta pomocowa przewiduje następujące formy:

- 1/ terapia indywidualna, grupowa, rodzinna;
- 2/ programy prewencyjne;
- 3/ poradnictwo;
- 4/ procesy diagnozowania problemu; diagnozowanie sytuacji;
- 5/ warsztaty terapeutyczne;
- 6/ konsultacje;
- 7/ psychoedukacja

Osoby wymagające pomocy mogą również zwrócić się do Ośrodka Pomocy Społecznej w Leoncinie, gdzie otrzymają wsparcie, możliwość skorzystania z poradnictwa, pracy socjalnej oraz pomocy w postaci zasiłków i w naturze.

5. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne oznacza bezpieczeństwo zdrowotne, socjalne, pożarowe, a także bezpieczeństwo gwarantowane ze strony organów policji.

a/ bezpieczeństwo zdrowotne:

Na terenie gminy działa jeden Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” w Leoncinie. W NZOZ przyjmują również lekarze specjaliści z zakresu stomatologii (co dzień),

ginekologii (raz w tygodniu) i okulisty (dwa razy w miesiącu). Mieszkańcy gminy mają również zapewniony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej w Nowym Dworze Mazowieckim oraz Szpitala Powiatowego w Nowym Dworze Mazowieckim.

b/ bezpieczeństwo przeciwpożarowe:

Na terenie gminy działają dwie placówki Ochotniczej Straży Pożarnej w Wilkowie Polskim i w Leoncinie. W sytuacjach wymagających pomocy, gmina może korzystać również z Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Dworze Mazowieckim i Sochaczewie.

c/ bezpieczeństwo gwarantowane przez organy policji:

Nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwa komisariat Policji z siedzibą w Czosnowie. Na teren gminy przypada jeden funkcjonariusz – dzielnicowy. W 2009 r. przeprowadzono 80 interwencji, których główną przyczyną było nadużycie alkoholu.

d/ zarządzanie kryzysowe:

Wraz z rozwojem cywilizacji obserwuje się wzrost źródeł zagrożeń jak terroryzm (biologiczny, przemysłowy), rozwój wirusów i chorób. Gmina Leoncin posiada opracowany dokument Plan Reagowania Kryzysowego z 2008 r. W gminie działa Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego powołany na podstawie Zarządzenia Wójta gminy Leoncin z dnia 30 maja 2008 r. Do zadań zespołu należy m.in. ocena występujących i potencjalnych zagrożeń, przygotowywanie propozycji działań, informowanie opinii publicznej. Zespół współpracuje z Wójtem gminy, z powiatowym zespołem oraz wojewódzkim.

e/ bezpieczeństwo socjalne:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Leoncinie dokłada wszelkich starań, aby sytuacja bytowa osób korzystająca z pomocy społecznej nie znalazła się poniżej poziomu minimum socjalnego oznaczające dostateczne warunki bytowania aby na każdym etapie życia człowieka móc umożliwić reprodukcję jego sił życiowych oraz utrzymanie więzi społecznych i minimum egzystencji (poziom, poniżej którego występuje zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka; głównie dotyczy wydatków związanych z wyżywieniem).

Rozdział II

Pomoc społeczna na poziomie gminy

1. Podstawy prawne pomocy społecznej

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.);
- 2) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.);
- 3) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004r. Nr.210 poz.2135);
- 4) Ustawa z dnia 30 sierpnia 1990 r o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r., Nr 14, poz. 89 z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- 6) Ustawa z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 142, poz. 1951 z późn. zm.);
- 7) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. z 2006 r., Nr 139, poz. 992z póź. zm.);
- 8) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. z 2009 r., Nr 1 , poz. 7 z póź. zm.);
- 9) Akty wykonawcze do w/w ustawy.

2. Jednostki o charakterze pomocowym

Na terenie gminy działają następujące jednostki oraz placówki działające na rzecz pomocy osobom potrzebującym:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Leoncinie,
2. Rodzinny Dom Dziecka w Głusku,
3. Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych,
5. Zespół Interdyscyplinarny dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2.1. Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Leoncinie

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaj, forma i wielkość świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a także powinny odpowiadać celom i możliwościom finansowym ośrodka. Zakres i wysokość przyznawanej pomocy zależą przede wszystkim od sytuacji bytowej osoby zainteresowanej, jej sytuacji zdrowotnej, zawodowej i społecznej.

Do głównych zadań realizowanych przez ośrodek należy:

- przyznawanie i wypłata zasiłków stałych oraz przysługujących do nich dodatków i świadczeń;
- przyznawanie i wypłata zasiłków okresowych;
- przyznawanie i wypłata zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego oraz wykonywanie innych zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin;
- przyznawanie pomocy rzeczowej w naturze na ekonomiczne usamodzielnienie się;
- wykonywanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy;
- występowanie do gminy o udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- pokrywanie wydatków na świadczenia lecznicze;
- sprawianie pogrzebów;
- udzielanie posiłków;
- kierowanie do domów pomocy społecznej;
- realizacja programu narodowego „dożywianie”;
- realizacja programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
- świadczenia rodzinne;
- fundusz alimentacyjny;
- programy profilaktyczne, projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej;
- realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Główne formy pomocy świadczone przez Ośrodek Pomocy Społecznej obejmują:

1. Świadczenia pieniężne:

a) W zakresie zasiłków pieniężnych i pomocy w naturze:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy,
- zasiłek specjalny celowy,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenie społeczne,

2. świadczenia niepieniężne:

- udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania,
- sprawienie pogrzebu.
- praca socjalna, bilet kredytowy,
- udzielenie posiłku.

3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz innymi instytucjami w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej.

W ramach zadań zleconych gminie, OPS realizuje następujące zadania:

- opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne określonych w przepisach o ubezpieczeniu zdrowotnym finansowane ze środków publicznych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej i ekologicznej,
- przyznawanie zasiłku celowego w formie biletu kredytowego,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych osobom z zaburzeniami psychicznymi,
- organizowanie i prowadzenie środowiskowych domów samopomocy,
- zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej bądź innych ustaw mających na celu ochronę życia osób i rodzin po zapewnieniu odpowiednich środków.

Ośrodek Pomocy Społecznej był współorganizatorem spotkań integracyjnych dla osób starszych z terenu gminy, odbyło się pięć takich spotkań. OPS był również współorganizatorem Biesiady Sąsiedzkiej w ramach Dni Leoncina w ostatnich latach. Współpracował również z: Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” w Leoncinie, Przychodnią Rejonową oraz

Poradnią Zdrowia Psychicznego w Nowym Dworze Mazowieckim, Szpitalami, Posterunkami Policji, Prokuraturą i Sądem Rejonowym, Kuratorem Sądowym, Kuratorami Społecznymi, Szkołami oraz Ośrodkami Szkolno-Wychowawczymi do których uczęszczają dzieci z terenu gminy, Parafiami, KRUS, ZUS, PCPR na rzecz osób niepełnosprawnych w Nowym Dworze Mazowieckim, Polskim Związkiem Niewidomych, Powiatowym Urzędem Pracy, Gminną Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Domem Pomocy Społecznej, Zakładami Opiekuńczo-Wychowawczymi, Punktem Aptecznym i Punktem Konsultacyjnym w Leoncinie, miejscowymi sklepami i zakładami pracy. Współpraca ta polegała na kontaktowaniu się z w/w instytucjami w sprawach klientów oraz pomoc w sprawach w których sobie nie radzą.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. ogólny plan finansowy Ośrodka pomocy Społecznej wydatków wynosił 1 805 333 zł., natomiast wykonanie planu wyniosło 1 763 919,71 zł.

Zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej w 2009 r.:

1. zasiłki celowe – z tej formy pomocy skorzystało 101 rodzin (303 osoby w rodzinach) w łącznej kwocie 27 614 zł.;
2. zasiłki celowe specjalne – z tej formy pomocy skorzystało 22 rodziny w łącznej kwocie 7 798 zł.;
3. zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową (w wyniku pożaru domu) – pomoc udzielono jednej czteroosobowej rodzinie w wysokości 1 000 zł.;
4. zasiłki okresowe – z tej formy pomocy skorzystało 19 rodzin w łącznej kwocie 16 517 zł, w całości pokrytej z dotacji celowej w tym:
 - zasiłek z powodu bezrobocia przyznano 11 rodzinom na łączną kwotę 11 176 zł.;
 - zasiłek z powodu długotrwałej choroby przyznano 6 rodzinom na łączną kwotę 4 563 zł.
5. udzielenie posiłku – w ramach programu „pomoc państwa w zakresie dożywiania” pomocą objęto 87 dzieci oraz przyznano 9 952 posiłków na kwotę 23 828 zł (w tym środki własne w wysokości 16990 i środki pochodzące z budżetu państwa w wysokości 25484 zł.).
6. pobyt w domu pomocy społecznej – z tej formy pomocy skorzystało 6 osób na łączną kwotę 48 653,05 zł.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zrealizowane w 2009 r.:

- a) zasiłki stałe – świadczenie przyznano 32 osobom, z czego 25 osób prowadziło samodzielne gospodarstwo domowe oraz 7 osób pozostawało we wspólnym gospodarstwie domowym z rodziną na łączną kwotę 105 001 zł., finansowane ze środków budżetu państwa (województwa mazowiecki);

b) składka zdrowotna – kwota składki opłacanej za świadczeniobiorców, którzy pobierają zasiłek stały wynosi 9 200,73 zł.

Od dnia 1 sierpnia 2009r. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz ubezpieczeń zdrowotnych stanowi zadania własne gminy. W 2009r. w ramach zadań własnych i zleconych skorzystało 221 rodzin, liczba osób w rodzinach wynosiła 580, a kwota 258 257,78 zł.

Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych przyznano ogółem 219 osobom, w tym świadczenia w ramach zadań zleconych – 33, świadczenia w ramach zadań własnych – 201. Liczba kontraktów socjalnych – 4.

2.1.1. Świadczenia z pomocy społecznej

Świadczeniami z pomocy społecznej są:

1. Świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- świadczenia pieniężne na zakup żywności,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,

2. Świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- bilet kredytowany,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenia społeczne,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

Praca socjalna świadczona przez OSP w Leoncinie jako główny cel stawia poprawę w funkcjonowaniu osób oraz rodzin w środowisku społecznym. Na terenie gminy realizuje ją dwóch pracowników socjalnych. Na jednego pracownika przypada ok. 150 środowisk rodzinnych (ogółem ok. 300). W ramach pracy socjalnej w 2009r. podejmowano następujące czynności:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,
- rozmowy motywacyjne do podjęcia leczenia od uzależnienia, do podjęcia zatrudnienia,
- rozmowy dotyczące trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego i sposobów radzenia sobie z nimi,
- umieszczanie w domach pomocy społecznej,
- pomoc w uzyskaniu renty, zasiłku pielęgnacyjnego, ustaleniu stopnia niepełnosprawności,
- przyznawanie świadczeń w postaci pieniężnej i w naturze z przeznaczeniem na opał, odzież, leki, leczenie, posiłki, żywność, materiały do celów remontowych mieszkania,
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
- odwiedzanie osób starszych i schorowanych,
- pozyskiwanie oraz rozdawanie żywności pozyskanej w ramach współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem oraz Zarządem Rejonowym w Nowym Dworze Mazowieckim. Każdego miesiąca w 2009 r. raz 2010 r. obdarowano ok. 200 rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i zdrowotnej, dla których przeznaczono ok. 30 ton żywności.
- Realizacja projektu systemowego „Bądź aktywny - wybierz przyszłość” w 2009 r. oraz 2010 r. współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem głównym tego projektu było zwiększenie szans zaistnienia na rynku pracy i stymulowanie aktywności społecznej młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym w wieku 15-25 lat.

Przeprowadzono następujące kursy:

1) komputerowy,	5) wyjazd integracyjny do Muzeum
2) warsztaty z psychologiem	Powstania Warszawskiego
3) warsztaty z doradcą zawodowym	6) Integracyjna Wigilia
4) zasiłki pieniężne na kwotę 8 737 zł.	

Całkowita wartość projektu wyniosła 83 211zł w tym wkład własny w kwocie 8 737 zł.

Kontynuacja projektu systemowego w roku 2010 skierowana została do osób bezrobotnych, pełnoletnich, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w wieku aktywności zawodowej, niezatrudnionych i narażonych na wykluczenie społeczne. W ramach aktywnej integracji

w oparciu o kontrakt socjalny odbyły się kursy zawodowe – asystent osoby niepełnosprawnej i kurs prawa jazdy kat. B oraz warsztaty wsparcia indywidualnego i grupowego przeprowadzone przez psychologa. Uczestnicy otrzymali również wsparcie finansowe w postaci świadczeń z pomocy społecznej, które są wkładem własnym w projekcie o wartości 9 891 zł oraz zostali objęci pracą socjalną. Zakończenie projektu odbyło się uroczystą kolacją o charakterze integracyjnym oraz promującym projekt. Całkowita wartość projektu wyniosła 93 425,66 zł.

2.2. Rodzinny Dom Dziecka w Głusku

Rodzinne Domy Dziecka są jednostkami pomocy społecznej, funkcjonującymi na podstawie art. 80 ust. 1 pkt 2 ust. 3,5,7,8 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (t.j. z 2009r.) oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i polityki Społecznej z dnia 14 lutego 2005r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. Nr 37 z 2005r., poz. 331). Zapewniają dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodzicielskiej całodobową opiekę i wychowanie w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego oraz opiekę, do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia. Rodzinne Domy Dziecka tworzą jedną, wielodzietną rodzinę dla dzieci, które nie mogą być umieszczone w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej. Wychowują się w nich dzieci w różnym wieku, w tym dorastające oraz usamodzielniające się. W domach tych możliwe jest wspólne wychowywanie licznych rodzeństwa. Placówka zapewnia kształcenie, wyrównanie opóźnień rozwojowych oraz szkolnych. Wychowankowie mają zaspokojone niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, emocjonalne, społeczne oraz świadczenia zdrowotne oraz edukacyjne. Rodzinne Domy Dziecka współpracują z Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie.

Rodzinny Dom Dziecka w Głusku powstał 13.08.2003 r. Jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego, prowadzoną dla ośmiorga dzieci w wieku 0-18 lat oraz pełnoletnich osób usamodzielniających się do czasu ukończenia nauki. Oprócz dzieci w domu zamieszkuje dwójka rodziców. W placówce przebywają dzieci których rodzice są całkowicie lub częściowo pozbawieni władzy rodzicielskiej, kierowane najczęściej na mocy postanowienia sądu rodzinnego. Podmiotem prowadzącym jest Powiat Nowodworski.

2.2.1. Rodzicielstwo zastępcze

W 2008r. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przygotowało główne założenia Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Projekt ustawy zawiera regulacje dotyczące m.in.: zasady oraz formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków, zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zadania administracji publicznej w zakresie postępowania adopcyjnego. Głównym zadaniem ustawy jest reforma systemu opieki zastępczej oraz stworzenie instrumentów pomocy rodzinom dotkniętym kryzysem.

Wg ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. rodziną zastępczą może zostać małżeństwo, albo osoba samotna, jeżeli osoby te spełniają następujące warunki:

- zapewnią o należyтым wykonaniu zadań rodziny zastępczej,
- posiadają stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- nie mają w przeszłości lub obecnie ograniczenia władzy rodzicielskiej lub jej zawieszenia,
- w przypadku gdy z mocy prawa lub orzeczenia sądu ciąży na nich obowiązek łożenia na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby, wywiązują się z tego obowiązku,
- posiadają zaświadczenie lekarskie o braku chorób oraz przeciwwskazań do właściwej opieki nad dzieckiem,
- posiadają odpowiednie warunki mieszkaniowe oraz stałe źródło utrzymania,
- posiadają odpowiednią opinię ośrodka adopcyjnego lub opieki społecznej właściwych dla miejsca zamieszkania,
- odbyli szkolenie oraz posiadają zaświadczenie potwierdzające ich kwalifikacje.

Rodzina zastępcza to jedna z form opieki nad dzieckiem, nie mającym właściwej opieki rodzicielskiej (w tym również dla dzieci niedostosowanych społecznie lub niepełnosprawnych).

Rodziny zastępcze dzieli się na :

1. spokrewnione z dzieckiem,
2. niespokrewnione z dzieckiem,
3. zawodowe niespokrewnione z dzieckiem:

- wielodzietne,
- specjalistyczne,
- o charakterze pogotowia rodzinnego.

Rodzina zastępcza wypełniając swoje funkcje kieruje się dobrem oraz poszanowaniem praw przyjętego dziecka. Dzięki pobytowi w rodzinie zastępczej dzieci mogą zrozumieć przyczyny rozpadu ich biologicznych rodzin, co pozwoli im na założenie w przyszłości, własnych trwałych rodzin. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju oraz wychowania adekwatne do jego stanu zdrowia oraz poziomu rozwoju, w tym:

- odpowiednie warunki bytowe,
- możliwości rozwoju fizycznego, psychicznego oraz społecznego,
- możliwości zaspokojenia indywidualnych potrzeb dziecka,
- możliwość właściwej edukacji oraz rozwoju zainteresowań,
- odpowiednie warunki do wypoczynku oraz organizacji czasu wolnego.

Dziecko zostaje umieszczone w rodzinie zastępczej na podstawie orzeczenia Sądu. Przy kierowaniu kolejnych dzieci do istniejącej rodziny zastępczej Sąd zasięga opinii powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny. W przypadku pilnej konieczności zapewnienia dziecku opieki zastępczej umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej jest możliwe na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej między rodziną zastępczą a Starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny. O zawartej umowie Starosta powiadamia niezwłocznie Sąd. Obowiązek opieki nad dzieckiem i jego wychowania rodzina zastępcza podejmuje z dniem umieszczenia dziecka w tej rodzinie. Natomiast pełnienie funkcji rodziny zastępczej z mocy prawa ustaje z dniem osiągnięcia przez dziecko pełnoletności.

Na terenie Gminy Leoncin w 2009 i 2010 roku w dziewięciu rodzinach zastępczych pod opieką znajduje się 14 dzieci, co stanowi 12% ogółu w skali powiatu.

2.3. Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych, członków rodziny w których występuje przemoc

Kształtowanie świadomości oraz polityki alkoholowej jest jednym z ważniejszych obowiązków należących do samorządu lokalnego. W celu udzielania pomocy osobom uzależnionym oraz ich bliskim powstał Punkt Konsultacyjny.

Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych oraz ich rodzin działa w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Leoncinie. Działalność Punktu finansowana jest przez gminę z dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

Na podstawie sprawozdań z dnia 31.12.2009 i 31.12.2010 r. należy stwierdzić, że sesje terapeutyczne odbywały się zgodnie z umową oraz warunkami określonymi przez nią w programie terapeutycznym.

Liczba przeprowadzonych godzin w sesjach terapeutycznych	2009 r.	2010r.
Przeprowadzone godziny pracy w sesjach grupowych i indywidualnych	141	150
Przeprowadzone godziny pracy w sesjach dla klientów indywidualnych	76	67
Przeprowadzone godziny pracy w sesjach grupowych	47	47
Przeprowadzone godziny terapii dla współuzależnionych oraz rodzin	18	27

Liczba osób którym udzielono porad w punkcie konsultacyjnym	2009r.	2010r.
Przez telefon w Punkcie Konsultacyjnym	26	33
osobom z problemami alkoholowymi	173	175
dorośli członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionych i DDA)	34	34
dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym	6	4
ofiaram przemocy w rodzinie	18	9
sprawcom przemocy w rodzinie	66	62

Liczba osób z problemem alkoholowym i innych uzależnień:	2009r.	2010r.
z problemem alkoholowym	37	23
i innych uzależnień	9	19
Współuzależnionych	12	15
Dzieci	4	3
ofiar przemocy	11	15
sprawców przemocy	11	11

Dzięki działalności Punktu Konsultacyjnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wiele osób podjęło walkę z uzależnieniem.

2.4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana jest przez Wójta Gminy na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Głównym celem Komisji jest prowadzenie działań profilaktycznych oraz rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Komisja opracowuje coroczne, szczegółowe zadanie w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ich wdrażania, współpracuje przy tym z wieloma instytucjami. Wraz z Policją podejmuje interwencje w rodzinach w których występuje alkoholizm oraz przemoc. Prowadzone są również kontrole w punktach sprzedających alkohol, szczególną uwagę przywiązuje się do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Na terenie Gminy w Szkołach prowadzone są programy profilaktyczne. Do najważniejszych zadań należą: zapewnienie pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym, udzielanie wsparcia psychospołecznego oraz pomocy prawnej rodzinom z problemem alkoholowym, profilaktyka wśród dzieci i młodzieży.

W 2008r. Komisja odbyła 15 posiedzeń, rozpatrzyła 12 wniosków o skierowanie na leczenie alkoholowe. W związku ze złożonymi wnioskami proszono OSP w Leoncinie o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego z daną osobą oraz jej najbliższą rodziną. Na posiedzenia Komisji wzywane były osoby których wnioski dotyczyły bezpośrednio oraz ich rodziny. Pomimo prawidłowo doręczonych wezwań osoby kierowane na leczenie nie zawsze zgłaszały się na wizytę. Ogółem przeprowadzono rozmowy z 26 osobami. W 2009r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 16 posiedzeń. W 2010 r. odbyło się 13 posiedzeń Komisji.

2.5. Organizacje pozarządowe

- Stowarzyszenie „Dla wspólnego dobra” ul. Partyzantów 91, Leoncin
- Stowarzyszenie „Działaj lokalnie – Otulinie” Stanisławów 23, gm. Leoncin
- Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Jeździecki „Polesie”, Nowe Polesie 30, gm. Leoncin
- Stowarzyszenie Krajobrazy Mazowieckie, Nowe Polesie 75, gm. Leoncin.

Rozdział III

Diagnoza problemów społecznych w gm. Leoncin

1. Profilaktyka szkolna i środowiskowa

Do obowiązków rodziców oraz nauczycieli należy wyposażenie dzieci w umiejętności przewidywania, unikania, zapobiegania oraz pokonywania niebezpieczeństw, które mogą pojawić się na ich drodze. Szkoła zadania w tym zakresie realizuje poprzez różne oddziaływania wychowawcze.

Działalność edukacyjna szkoły określana jest przez: szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy szkoły, program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych ucznia oraz potrzeb danego środowiska. Programy te tworzą wspólną całość, a ich przygotowanie oraz realizacja są zadaniem każdego z nauczycieli, uczniów oraz rodziców.

W odniesieniu do uczniów profilaktyka szkolna powinna polegać na wyrobieniu zdolności samodzielnego oceniania oraz wyboru zachowań właściwych dla zdrowia własnego oraz innych ludzi. Do najważniejszych założeń profilaktyki szkolnej należy zaliczyć:

- zwalczanie oraz niedopuszczanie do powstawania zjawisk patologicznych na terenie szkoły,
- zwalczanie oraz ograniczanie zachowań agresywnych wśród młodzieży,
- wykształcenie w uczniach poczucia odpowiedzialności za zachowanie oraz negatywne postępowanie,
- uświadamianie młodzieży na temat zagrożeń które mogą pojawić się na ich drodze,
- współpraca nauczycieli z instytucjami na rzecz bezpieczeństwa,
- dbanie o estetykę oraz czystość szkoły, otoczenia oraz środowiska,
- kształtowanie odpowiedzialności (zapoznanie z prawami i obowiązkami) dzieci i młodzieży,
- podnoszenie jakości działań podejmowanych na rzecz zdrowia nauczycieli,
- podnoszenie jakości działań mających na celu zapobieganie zachowaniom problemowym wśród nauczycieli.

Do najważniejszych zadań profilaktyki szkolnej należy zaliczyć:

- oddziaływanie szkoły na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży,

- organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w środowisku wolnym od przemocy oraz patologii,
- prowadzenie poradnictwa oraz pedagogizacji rodziców,
- zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa na drogach oraz miejscach publicznych,
- kształtowanie odpowiedniego wizerunku szkoły,
- zwiększenie odpowiedzialności ochrony mienia szkolnego jako dobra wspólnego.

Profilaktyka środowiskowa powinna skupić się na uniemożliwianiu dzieciom oraz młodzieży pochodzącym ze środowisk zagrożonych patologią społeczną przejmowanie postaw oraz zachowań aspołecznych, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy, agresji oraz uzależnień od alkoholu, nikotyny oraz narkotyków. Poprzez prowadzenie systematycznej, zaplanowanej oraz długookresowej pracy z wykorzystaniem metod psychologicznych, pedagogicznych, współpracy ze szkołami, rodzinami oraz środowiskiem w którym żyją beneficjenci. Głównym celem profilaktyki środowiskowej jest stwarzanie warunków do prawidłowego rozwoju psychofizycznego, eliminacja kontaktu z substancjami uzależniającymi, resocjalizacja polegająca na korekcie zachowań oraz postaw patologicznych. Pomoc nie powinna ograniczać się jedynie do oddziaływania indywidualnego na dzieci oraz młodzież, lecz do pracy w grupie, środowisku zamieszkania tj. dzielnicy czy mieście.

1.1. Wykluczenie społeczne

Wykluczenie jako zjawisko można rozpatrywać w kilku wymiarach marginalizacji. Wykluczenie społeczne polegające na wypadaniu lub nie podjęciu ogólnie akceptowanej przez społeczeństwo drogi życiowej dotyczy osób które:

- żyją w ubóstwie materialnym,
- zostały dotknięte przez negatywne procesy społeczne, które wynikają ze zmian cywilizacyjnych tj. industrializację, restrukturyzację, kryzysy gospodarcze, upadku branż,
- nie zostały wyposażone w kapitał życiowy który umożliwiłby zajęcie normalnej pozycji w społeczeństwie, zdobycie odpowiednich kwalifikacji zawodowych, założenie rodziny, wejście na rynek pracy,
- nie mają dostępu do instytucji które umożliwiają wyposażenie w kapitał życiowy oraz jego rozwój,
- doświadczają dyskryminacji, zwłaszcza wynikającej z uprzedzeń oraz stereotypów kulturowych,

- nie mogą korzystać w pełni z przysługujących im zasobów społecznych ze względu na występowanie: niepełnosprawności, długotrwałej choroby, uzależnień, biedy, niepełnej struktury rodzinnej, wielodzietności,
- doświadczają negatywnych działań ze strony innych osób, tj. przemocy czy szantażu.

Za wykluczenie społeczne należy zatem uznać brak lub ograniczoną możliwość uczestnictwa, wpływania oraz korzystania z podstawowych, ogólnodostępnych instytucji publicznych oraz rynków, które z założenia powinny być dostępne dla wszystkich, a zwłaszcza dla osób żyjących w ubóstwie.

1.2. Bezrobocie

Praca zawodowa jest zasadniczą częścią ludzkiego życia, obok rodziny znajduje się na czele hierarchii wartości życiowych ważnych dla człowieka. Dla jednych ma ona charakter czysto instrumentalny, traktowana jest zadaniowo. Inni postrzegają ją jako „zło konieczne”, obowiązek który muszą wypełnić. Są też i tacy, którzy dzięki pracy realizują się, czują satysfakcję z tego co robią. Dla wielu ludzi jest sensem życia. Praca zawodowa nabiera w życiu człowieka ogromnej wagi, ponieważ pozwala na zaspokojenie wielu potrzeb. Jest źródłem dochodu, a więc zapewnia godziwą egzystencję pracownikowi oraz jego rodzinie. Daje poczucie stabilizacji oraz bezpieczeństwa. Podnosi poczucie własnej wartości oraz umożliwia samorealizację. Większość ludzi chce mieć poczucie, że robi coś społecznie ważnego i docenianego, dzięki temu zachowują swoją tożsamość i niezależność. Praca wzbogaca doświadczenie życiowe człowieka. Podnoszenie kwalifikacji, kompetencji zawodowych daje pewność siebie, szacunek otoczenia, zadowolenie. Zadowolenie z pracy wynika z tego, że człowiek realizuje poprzez pracę cele zgodne ze swoimi pragnieniami. Idealną sytuacją jest wówczas, gdy zadowolenie z pracy wiąże się z zadowoleniem z materialnych oraz psychospołecznych warunków pracy. Możliwość kontaktów z ludźmi w miejscu pracy wpływa na ogólne samopoczucie i zaspokaja wiele potrzeb społecznych.

Transformacja systemowa i gospodarcza na początku lat dziewięćdziesiątych przyniosła wiele zmian. Na polski rynek pracy największy wpływ miało zahamowanie tempa wzrostu gospodarczego w przemyśle ciężkim, surowcowym oraz w budownictwie. Zmiany te m.in. spowodowały kształtowanie się bezrobocia restrukturyzacyjnego, które może przejść w strukturalne. Jego charakterystyczną cechą jest wysoka stopa bezrobocia oraz długi czas pozostawania bez pracy tych samych ludzi, co wynika z braku elastyczności, mobilności, braku

odpowiednich kwalifikacji umożliwiających znalezienie zatrudnienia na zmieniającym się rynku pracy.

Wśród osób bezrobotnych można zauważyć występowanie zjawiska wyuczonej bezradności. Bezrobotni tracą wiarę w to, że podjęte przez nich działania wpłyną na poprawę ich położenia, w rezultacie nie podejmują działań mających na celu poprawę ich sytuacji. Osoby pozostające bez pracy przez dłuższy okres zagrożone są ubóstwem, a z upływem lat ich szanse na znalezienie zatrudnienia maleją. Ma to wpływ na pogorszenie sytuacji ekonomicznej osoby bezrobotnej i jej bliskich. Rodzina nie może należycie pełnić funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Przy ograniczonych środkach materialnych pojawia się problem niedożywienia, wyposażenia w niezbędne pomoce szkolne, uczestnictwa w zorganizowanych formach wypoczynku oraz dodatkowych zajęciach przez dzieci. Niski budżet rodzinny nie pozwala na zaspokojenie wydatków związanych z nauką dzieci, zwłaszcza jeśli musi być ona kontynuowana poza miejscem zamieszkania. Często oznacza to rezygnację z dalszego kształcenia oraz podjęcie przez dzieci pracy zarobkowej. Prowadzi to do sytuacji „patowej”, gdyż dziecko napotykając na takie same trudności jak rodzice nie może znaleźć pracy. Brak pracy i niemożność kształcenia powodują beczynność młodzieży co w efekcie może prowadzić do dziedziczenia statusu bezrobotnego. Do psychologicznych konsekwencji bezrobocia należy zaliczyć: frustrację, poczucie marginalizacji oraz alienacji społecznej, spadek samooceny, bezsilność. Może prowadzić do załamań nerwowych, depresji, powstawania różnego rodzaju patologii, ma ogromny wpływ na jakość życia.

Program działań przeciwdziałających bezrobociu powinien polegać na: prowadzeniu szkoleń i przekwalifikowaniu bezrobotnych, udzielaniu pożyczek na tworzenie małych przedsiębiorstw, aktywizacji zawodowej studentów, pracach interwencyjnych, robotach publicznych, monitorowaniu zmieniających się potrzeb rynku pracy. Należy podkreślić ogromną rolę Urzędów pracy w rehabilitacji zawodowej osób bezrobotnych, które bez pomocy specjalistów nie potrafiłyby odnaleźć się na rynku pracy. Urząd pracy osobom bezrobotnym poszukującym pracy przedstawia oferty pracy, kieruje na staże, przygotowania zawodowe w miejscu pracy, szkolenia zawodowe. Osoby bezrobotne zarejestrowane w Urzędzie pracy mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w Centrum Aktywizacji Zawodowej, spotkaniach indywidualnych i grupowych z doradcą zawodowym.

Stopa bezrobocia w powiecie nowodworskim w listopadzie 2009 r. wynosiła 10,1 %, co stanowi o 2,4 % więcej niż w końcu 2008 r. Liczba osób bezrobotnych pochodzących z gminy Leoncin zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2009 r. to 128 osób (o 48 osób więcej

niż w końcu 2008 r.), w tym 59 kobiet (o 19 kobiet więcej niż w 2008 r.). W gminie Leoncin stopa bezrobocia kształtuje się od kilku lat na poziomie 4% i jest jedna z niższych w powiecie nowodworskim. Ogółem 29 rodzin (112 osób w rodzinach) z grupy osób bezrobotnych skorzystało w 2009 r. ze świadczeń z pomocy społecznej. Z danych OSP w Leoncinie w 2004 r. z pomocy korzystało 67 bezrobotnych, którzy byli zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nowym Dworze Mazowieckim. W 2010r. liczba osób bezrobotnych w gminie Leoncin wynosiła 164, w tym 73 kobiet.

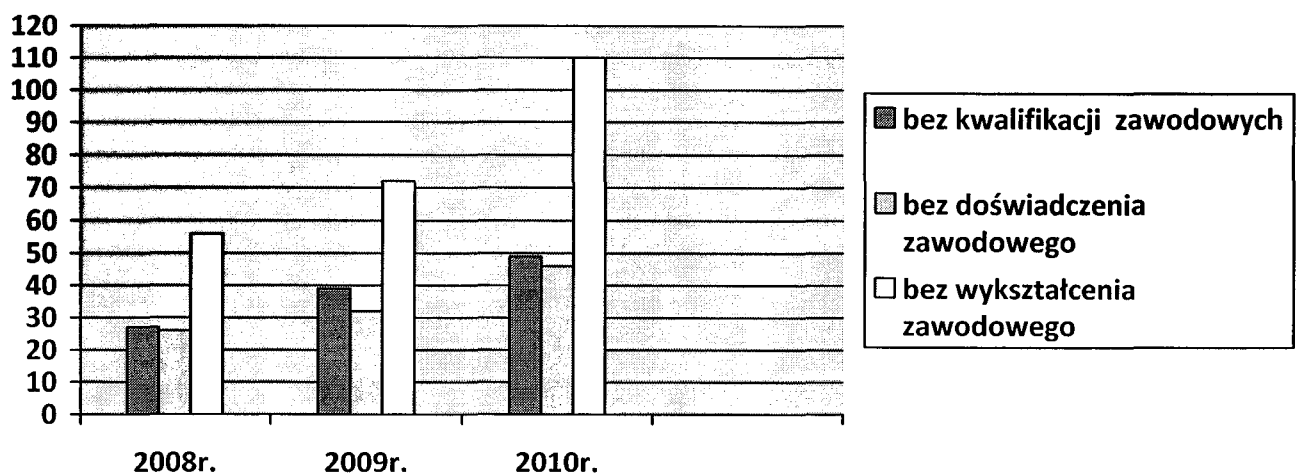
W czerwcu 2010r. stopa bezrobocia w powiecie nowodworskim wynosiła 11.3%. W 2010r. z powodu bezrobocia udzielono pomocy 25 rodzinom. Zdaniem pracowników OPS problemem jest tzw. ukryte bezrobocie oraz bezradność opiekuńczo-wychowawcza często związana z konfliktami małżeńskimi, uzależnieniami. Rodziny dotknięte bezrobociem często znajdują się na pograniczu kryterium dochodowego. W znacznym stopniu ogranicza to dostęp tych rodzin do instytucji kulturowych, usług psychologicznych, doradztwa, doskonalenia zawodowego, doszkalania, doksztalcania oraz powoduje brak zarejestrowania w Urzędzie Pracy. Rodziny te są w znacznym stopniu zagrożone wykluczeniem społecznym. Do najważniejszych problemów z jakimi mają do czynienia osoby bezrobotne należy zaliczyć:

- brak wzorców osobowościowych i społecznych,
- brak integracji i adaptacji społecznej,
- niską samoocenę, brak wiary we własne możliwości, wyuczoną bezradność,
- niską świadomość możliwości rozwoju osobistego i społecznego,
- stereotypowe postrzeganie osób bezrobotnych powodujące trudniejszą pozycję w życiu społecznym oraz na rynku pracy,
- niedostateczne kompetencje społeczno-zawodowe oraz deficyt w wykształceniu, które wpływają na nierówne szanse na rynku pracy, możliwości dalszej edukacji oraz zdobycie niezależności materialno-bytowej,
- obawa przed aktywizacją zawodową, usamodzielnieniem się od instytucji pomocy społecznej,
- brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, materialnego oraz emocjonalnego, co skutkuje zaburzeniami w relacjach społecznych.

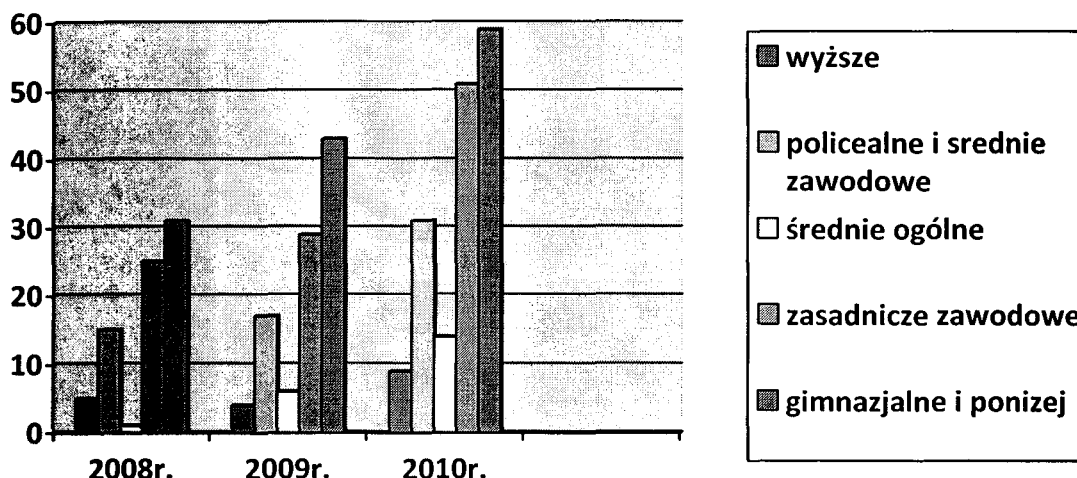
Charakterystyka osób bezrobotnych na terenie Gminy Leoncin :

Liczba osób	Stan na	Stan na	Stan na
	31.12.2008r	31.12.2009r	31.12.2010r
Długotrwale bezrobotni	35	37	35
Pod względem kwalifikacji:			
- bez kwalifikacji zawodowych	27	39	49
- bez doświadczenia zawodowego	26	32	46
- bez wykształcenia zawodowego	56	72	110
Wg. wykształcenia:			
- wyższe	5	4	9
- policealne i średnie zawodowe	15	17	31
- średnie ogólne	1	6	14
- zasadnicze zawodowe	25	29	51
- gimnazjalne i poniżej	31	43	59
Którzy podjęli zatrudnienie	74	9	Brak danych
Aktywizowanych zawodowo:			
- rozpoczęcie stażu	8	2	3
- rozpoczęcie szkolenia	19	3	0
- zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych	2	0	0
- zatrudnienie w ramach robót publicznych	4	3	6
- otrzymanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej	2	3	4
- podjęcie pracy w ramach refundowanych kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2	0	0
Bezrobotni ogółem w gminie Leoncin	80	128	164
W tym kobiet	40	49	73

Liczba osób pod względem kwalifikacji - charakterystyka

Liczba osób wg. wykształcenia-charakterystyka

1.3. Alkoholizm

Alkoholizm można zdefiniować jako okresowe lub chroniczne nadużywanie alkoholu w celu odczuwania wywołanego przez niego działania psychicznego, w niektórych przypadkach również w celu zniwelowania złego samopoczucia oraz innych skutków psychosomatycznych powstałych w skutek jego odstawienia. Istotą choroby alkoholowej jest psychiczne oraz fizyczne uzależnienie od alkoholu. Uzależnienie psychiczne objawia się koniecznością jego spożywania w celu poprawy samopoczucia. Uzależnienie fizyczne objawia się wzrostem tolerancji na alkohol, utratą kontroli nad wypijaną ilością alkoholu oraz występowaniem Alkoholowego Zespołu Abstynencji po jego odstawieniu. Alkoholizm może być przyczyną występowania wielu innych schorzeń. Jest także chorobą śmiertelną, jego nadmierne spożywanie prowadzi do licznych nieuleczalnych chorób.

Początek tej choroby jest bardzo trudny do uchwycenia. Wynika to z faktu, iż uchwycenie granicy pomiędzy pićm towarzyskim, a chorobowym jest bardzo płynna. Zależy od wielu czynników, gdyż każdy człowiek jest indywidualum które inaczej reaguje na alkohol. Jak każda choroba alkoholizm przebiega fazowo. Wyróżnia się następujące fazy: ostrzegawczą, krytyczną oraz chroniczną. Do najbardziej charakterystycznych etapów alkoholizmu należą: zmiana tolerancji na alkohol, tzw. „przerwy w życiorysie”, klinowanie – likwidowanie negatywnych skutków picia alkoholu – alkoholem, utrata kontroli nad ilością wypijanego alkoholu, tzw. „ciągi opilcze”.

Choroba alkoholowa może zakończyć się śmiercią albo abstynencją alkoholową. Trzeźwienie jest nieodzownym warunkiem zdrowienia.

Alkoholizm jednego z członków rodziny rzutuje na jej funkcjonowanie. Przyjmowanie postawy przyzwalającej, przejmowanie odpowiedzialności prowadzi do wspomagania choroby. Rodzina powinna pozwolić na to aby alkoholik ponosił całą odpowiedzialność za skutki swojego picia. Współuzależnienie mogą szukać wsparcia w takich grupach jak Al-Anon, w których dzielą się siłą i nadzieją, wzorami postępowania w związku z piciem bliskiej osoby.

W gminie Leoncin liczba osób ubiegających się o świadczenie z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu utrzymuje się na podobnym poziomie. W 2010r. z powodu alkoholizmu pomoc udzielono 2 rodzinom zamieszkałym na wsi, liczba osób w tych rodzinach wyniosła 3.

Istotny udział w pracy z osobami uzależnionymi odgrywają Gminne Komisje do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz działalność Punktu Konsultacyjnego. W 2009r. oraz 2010r. przeprowadzone zostały działania terapeutyczno-pomocnicze: sesje grupowe, sesje indywidualne oraz terapia dla współuzależnionych.

W punkcie konsultacyjnym udzielono porad:

- telefonicznych
- osobom z problemem alkoholowym
- dorosłym dzieciom rodziny z problemem alkoholowym
- ofiarom przemocy w rodzinie
- dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym
- sprawcom przemocy w rodzinie

Realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii należy do zadań własnych gminy i jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Do głównych strategii oraz kierunków działania programu należą:

- tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych oraz profilaktycznych promujących zdrowy styl życia bez alkoholu i innych używek,
- wspomaganie, szkolenie i koordynacja pracy podmiotów działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych prowadzących działalność na rzecz mieszkańców gminy,
- współpraca merytoryczna z innymi samorządami, instytucjami rządowymi i instytucjami pozarządowymi.

1.4. Niepełnosprawność i długotrwała choroba

Kalectwo, inwalidztwo, upośledzenie to tylko niektóre terminy jakie można spotkać w języku potocznym w odniesieniu do niepełnosprawności. Aby dokładnie zdefiniować termin niepełnosprawność należy wyjaśnić pojęcie sprawność. A więc sprawność jest to zdolność całego organizmu lub poszczególnych jego narządów do wypełniania właściwych im funkcji. Sprawność psychologiczna jest to zdolność do samodzielnego organizowania własnego działania. Dzięki temu człowiek może zaspokajać swoje potrzeby oraz wypełniać zadania narzucone przez społeczeństwo.

WHO zdefiniowała niepełnosprawność jako wszelkie ograniczenie lub brak – wynikający z uszkodzenia – możliwości wykonywania czynności na poziomie uważanym za normalny dla człowieka. Uszkodzenie to wszelki brak lub anormalność psychologicznej, fizjologicznej lub anatomicznej struktury lub funkcji organizmu na skutek określonej wady wrodzonej lub urazu.

Niepełnosprawność biologiczna to każde ograniczenie lub brak zdolności do wykonywania czynności w sposób i w zakresie uważanym za normalny dla człowieka. Upośledzenie (niepełnosprawność społeczna) oznacza mniej korzystną sytuację dla danej osoby, wynikającą z uszkodzenia lub niepełnosprawności, która ogranicza lub uniemożliwia wypełnianie ról społecznych związanych z jej wiekiem, płcią oraz sytuacją społecznie-kulturową. Według definicji pochodzącej z ustawy z 17 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych niepełnosprawność jest to trwała lub okresowa niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodująca niezdolność do pracy.

Na przestrzeni lat stosunek społeczeństwa do osób niepełnosprawnych uległ zmianie. „Podczłowiek, zagrożenie, istota godna pożałowania, duże dziecko” to tylko nieliczne określenia wyrażające stosunek społeczeństwa do osób niepełnosprawnych. Posiadają one jedną wspólną cechę mianowicie służą do oddzielenia osób niepełnosprawnych od „normalnej” części społeczeństwa. Ludzie „pełnosprawni” czują się lepiej kiedy w ich otoczeniu nie znajdują się osoby niepełnosprawne. Na podstawie licznych badań można stwierdzić, iż osoby niepełnosprawne zdecydowanie częściej budzą negatywne niż pozytywne emocje w porównaniu z osobami pełnosprawnymi. Wynika to z faktu, że zdecydowana część społeczeństwa posiada ograniczoną oraz zafałszowaną wiedzę o osobach niepełnosprawnych. Ludzie niechętnie nawiązują kontakt z osobami niepełnosprawnymi, można zaobserwować również postawę nacechowaną wrogością.

Uprzedzenia społeczne wobec niepełnosprawnych występują z różną intensywnością w zależności od płci, wieku, wykształcenia, pozycji społecznej. Uprzedzenia społeczne utrudniają życie niepełnosprawnych gdyż: ograniczają możliwość nawiązania satysfakcjonujących kontaktów, przyczyniają się do tworzenia wielu sytuacji problemowych i uniemożliwiają ich rozwiązanie, przyczyniają się do pogłębiania posiadanej dysfunkcji oraz degradują psychologicznie i społecznie.

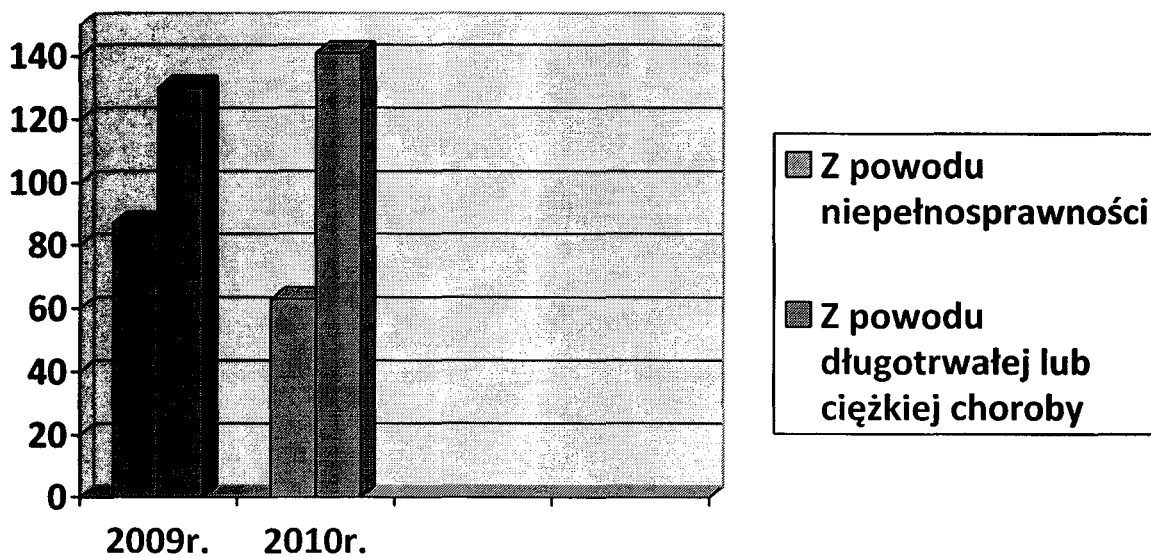
Często można zauważyć, że osoby „pełnosprawne” chcą decydować o wszystkim co dotyczy się osób niepełnosprawnych. Szczególnie rodzice powinni przyjąć postawę ku autonomii, ucząc dzieci dokonywania wyborów.

Liczba osób ubiegających się o oświadczenia z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności wbrew ogólnej tendencji maleje, natomiast liczba świadczeń z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby rośnie.

W 2009r. z powodu niepełnosprawności udzielono pomocy 87 osobom z 40 rodzin, natomiast z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby udzielono wsparcia 130 osobom z 50 rodzin.

W 2010r. z powodu niepełnosprawności udzielono pomocy 63 osobom z 32 rodzin, natomiast z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby udzielono wsparcia 141 osobom z 58 rodzin.

Liczba osób ubiegających się o pomoc - charakterystyka

1.5. Ubóstwo

Ubóstwo jest globalnym problemem dotykającym cały świat. Na przestrzeni wieków przybierało ono różny zasięg oraz formy. W znaczeniu węższym za ubóstwo należy uznać niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych (pożywienie, mieszkanie, odzież itp.). W znaczeniu szerszym ubóstwo jest to złożone zjawisko społeczne wynikające z bezrobocia, wielodzietności, niepełności rodziny, bezdomności, niepełnosprawności.

Według danych szacunkowych 2/3 populacji świata żyje w ubóstwie, a aż 1/5 w skrajnej nędzy. Ubóstwo jest niezwykle złożonym problemem, dlatego walka z nim jest bardzo trudna.

Ubóstwo jest powiązane z wykluczeniem społecznym. Jednak między tymi zjawiskami nie można postawić znaku równości, gdyż osoby ubogie nie są z góry skazane na wykluczenie i odwrotnie.

Według Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 7 października 2005r. w sprawie progu interwencji socjalnej, jest on ustalany w oparciu o koszyk dóbr i usług opracowany na podstawie minimalnych norm spożycia, minimalnych okresów użytkowania dóbr oraz minimalnego zakresu korzystania z usług, wyrażony wartościami cen rynkowych w przyjętym okresie badawczym, a następnie korygowany o rzeczywiste zachowania konsumpcyjne wybranych typów gospodarstw domowych o niskich dochodach.

Próg interwencji socjalnej jest ustalany dla osoby samotnie gospodarującej oraz dla osoby w rodzinie, z uwzględnieniem:

- jednoosobowych gospodarstw domowych, gdzie wiek mieszkańców wynosi 25-60 lat,
- dwuosobowych gospodarstw domowych, gdzie wiek mieszkańców wynosi 25-60 lat lub osób dorosłych z jednym dzieckiem,
- wieloosobowych gospodarstw domowych, w tym: rodziców z jednym dzieckiem, matek lub ojców samotnie wychowujących dwoje i więcej dzieci, rodziców z dwójką dzieci, rodziców z trójką dzieci, rodziców z czwórką lub więcej dzieci,
- gospodarstw domowych osób w wieku 60 i powyżej lat.

Przy ustalaniu progu interwencji socjalnej pod uwagę brane są wydatki na:

- żywność,
- mieszkanie,
- odzież i obuwie,
- edukację,

- ochronę zdrowia i higienę,
- transport i łączność,
- kulturę, sport i wypoczynek.

Zakres tych wydatków powinien pozwolić na zaspokojenie potrzeb niezbędnych do egzystencji rodziny czy osoby. Do badań progu interwencji socjalnej wykorzystuje się:

- dane pochodzące z badań budżetów gospodarstw domowych,
- dane pochodzące z innych badań warunków życia ludności oraz notowań cen, prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny,
- standardy oraz normy w zakresie żywienia, mieszkalnictwa, zdrowia i edukacji, opracowane przez wyspecjalizowane instytucje naukowe i właściwe ministerstwa (m.in. Instytut Żywności i Żywienia oraz Instytut Rozwoju Miasta).

Wyniki badań progu interwencji socjalnej przekazywane są właściwemu ministrowi do spraw zabezpieczenia społecznego do dnia 15 lutego roku, w którym przeprowadzano weryfikację.

1.6. Przemoc

Przemoc jest zjawiskiem wieloaspektowym, dotyka każdej grupy oraz instytucji społecznej. Jest obecna w rodzinie, szkole, pracy, instytucjach oraz mediach. Ma ona ogromny wpływ na życie, zdrowie oraz psychikę osób nią dotkniętych. Przemoc jest zasadniczym problemem, a jej przeciwdziałanie oraz ochrona jej ofiar jest najważniejszym wyzwaniem współczesnego świata.

Światowa Organizacja Zdrowia definiuje przemoc jako celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu lub przeciwko grupie lub społeczności, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenie w rozwoju lub deprawację.

Za przemoc uważa się jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie które przyczynia się do naruszenia prawa lub dobra osobistego drugiego człowieka. Osoby doświadczające aktów przemocy są narażone na utratę zdrowia fizycznego lub psychicznego, a nawet życia. Przemoc przyczynia się do utraty godności, wolności, nietykalności, wywołuje cierpienie oraz krzywdy moralne. Jest procesem, tworzy cykl. Akt przemocy jest najczęściej powtarzalny, rzadko kiedy jest jednorazowym epizodem. Toczy się w wymiarze dominacji

i uległości. Odpowiedzialność za akt przemocy zawsze leży po stronie agresora, a nie ofiary. Przemoc może przyjmować różne formy.

Do najczęściej występujących odmian przemocy zaliczamy przemoc fizyczna (gorącą) oraz psychiczną. (zimną). Te dwie odmiany przemocy są istotnie powiązane ze sobą, opierają się na potrzebie kontroli i dominacji. Jednak nie zawsze przemoc psychiczna musi prowadzić do fizycznej. Znacznie częściej jednak dochodzi do aktów przemocy psychicznej, niż fizycznej. Dodatkowo przemoc dzieli się na seksualną, ekonomiczną, społeczną oraz polityczną.

Znaczna część ofiar nie doświadcza przemocy w sposób ciągły, gdyż ma ona charakter cykliczny. Wyróżnia się trzy fazy, zmienne pod względem intensywności oraz czasu trwania:

- faza narastania napięcia, dochodzi w niej do tworzenia i narastania napięcia,
- faza gwałtownej przemocy, w fazie tej agresja może być niebezpieczna dla życia lub zdrowia, zakończenie tej fazy zależy od sprawcy, zachowanie ofiary nie ma tu żadnego znaczenia;
- faza „miodowego miesiąca”, w fazie tej agresor często deklaruje, że nigdy więcej nie wyrządzi żadnej krzywdy ofierze lub zachowuje się tak jakby do aktu przemocy nigdy nie doszło, faza ta przemija oraz dochodzi do ponownego narastania napięcia.

Przemoc, oprócz szkód fizycznych może doprowadzić do powstawania trwałych zmian w psychice człowieka. Często oprócz ofiar cierpią również świadkowie aktów przemocy, najczęściej dzieci. Tego typu doświadczenia przyczyniają się do uczenia oraz przejawiania agresywnego stylu zachowania.

Osobie doznającej przemocy w pierwszej kolejności należy pomóc bronić się, wycofać lub bezpośrednio zatrzymać przemoc. Następnie można przejść do pracy nad bolesnymi wspomnieniami. Do najczęściej podejmowanych działań względem ofiar pomocy należą: interwencja, schronienie, informacja, edukacja, specjalistyczne poradnictwo, wsparcie emocjonalne, psychoterapia, pomoc socjalna.

Do głównych założeń systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy zaliczyć:

- zapobieganie przemocy oraz zapewnienie ofiarom bezpieczeństwa oraz profesjonalnej pomocy,
- rozwój oraz udoskonalanie źródeł pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- integracja instytucji oraz ich współpraca w działaniach wobec problemu przemocy w rodzinie,
- stosowanie jednoznacznych komunikatów mówiących o tym, że nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka, a jej przejawy nie mają żadnego usprawiedliwienia czy uzasadnienia,

- podnoszenie oraz kształtowanie świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie. Rozwój wiedzy oraz kompetencji, umiejętności reagowania na przemoc.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) do zadań własnych gminy Leoncin należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj.:

- opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Leoncin,
- poradnictwo oraz interwencja w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy pomocy takich działań jak edukacja, mająca na celu wzmocnienie opiekuńczych oraz wychowawczych kompetencji rodziców należących do rodzin zagrożonych przemocą,
- zapewnienie ofiarom przemocy schronienia poprzez kierowanie do ośrodków wsparcia,
- utworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego którego głównym zadaniem jest diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowiskach szczególnie zagrożonych przemocą, inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą, informowanie o instytucjach, osobach oraz możliwościach uzyskania pomocy w Leoncinie, inicjowanie działań wobec sprawców przemocy.

Przeciwdziałaniem na zjawisko przemocy w rodzinie jest powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego. W skład którego wchodzi przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej w Leoncinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Leoncinie, Komisariatu Policji w Czosnowie oraz Posterunku Policji w Leoncinie, oświaty, Kuratorzy Rodzinni Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między Wójtem Gminy Leoncin, a podmiotami działającymi w Zespole.

Zespół Interdyscyplinarny do Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Leoncin Nr 135/2010 z dnia 29 grudnia 2010r. powołano Zespół Interdyscyplinarny. Głównymi zadaniami Zespołu Interdyscyplinarnego jest: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowiskach szczególnie zagrożonych przemocą, inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą, informowanie o instytucjach, osobach oraz możliwościach uzyskania pomocy w Leoncinie, inicjowanie działań wobec sprawców przemocy.

Do elementów lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zalicza się:

- zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym,
- zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin,
- instrumenty pomocowe i sieć wsparcia,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- samorządowy punkt „Przemoc w rodzinie”,
- media.

Do zagrożeń w realizacji zadań przeciwdziałających przemocy w rodzinie należy zaliczyć:

- Negatywne wzorce zachowań społecznych,
- Bezradność opiekuńczo – wychowawcza rodzin,
- Alkoholizm w rodzinach,
- Niski status ekonomiczny rodzin,
- Brak umiejętności rozwiązywania konfliktów,
- Brak świadomości na temat rozwiązywania problemów za pomocą mediacji rodzinnych,
- Brak działalności specjalistów w zakresie mediacji rodzinnych,
- Brak motywacji ekonomicznej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Według danych Policji z 2009r. z powodu przemocy w rodzinie przeprowadzono 6 interwencji, a za najczęstszym ich powodem był alkoholizm. Liczba złożonych „niebieskich kart” - 6. Według danych pochodzących z I połowy 2010r. liczba ofiar przemocy domowej (w tym kobiet, mężczyzn, dzieci) wynosi 10 , liczba sprawców przemocy w rodzinie (w tym kobiet, mężczyzn) wynosi 9, ilość złożonych „niebieskich kart” - 9, do najczęstszych przyczyn przemocy w rodzinie należy zaliczyć alkohol – 9.

1.7. Potrzeba ochrony macierzyństwa

Według Encyklopedii PWN ochrona macierzyństwa jest „całościowym zestawem szczególnych uprawnień, które przysługują pracującej kobiecie w okresie ciąży, porodu i wychowania małego dziecka”. Obecnie coraz częściej słyszy się o łamaniu praw kobiet w ciąży oraz matek wychowujących dzieci, przez pracodawców oraz państwo, które uchwała ustawy dyskryminujące matki wychowujące dzieci. Jednym z najważniejszych zadań Państwa winno być stwarzanie warunków zachęcających młodych ludzi do zakładania rodzin. Prawo pracy powinno zawierać rozwiązania pozwalające na pogodzenie życia rodzinnego oraz pracy zawodowej. W obecnych

czasach doszło do przekształceń w modelu rodziny. Rodzina tradycyjna zmieniała się w kierunku rodziny współczesnej. Rola matki oraz pani domu przestały być najważniejsze w życiu kobiet. Na pierwszy plan wysuwa się praca zawodowa. Wiele kobiet za najważniejsze w życiu uważa osiągnięcie sukcesu zawodowego, założenie rodziny oraz posiadanie dzieci schodzą na dalszy plan. Kobiety chcą być coraz bardziej niezależne od mężów.

Ochrona macierzyństwa powinna stać się jednym z głównych celów pracy socjalnej, w ramach której kształtowałyby się świadomość kobiet o ich prawach, zachęcanie do walki z nieuczciwymi pracodawcami oraz informowanie o przypadkach łamania prawa. W 2010r. z pomocy społecznej skorzystały 22 rodziny.

2. Problemy szkolno-wychowawcze

Szkoła należy do najważniejszych instytucji społeczno-wychowawczych. To w niej młody człowiek otrzymuje niezbędną mu wiedzę, formułuje swoją osobowość, nawiązuje sieć kontaktów, uczy się pełnienia ról społecznych.

Trudności na jakie natrafiają młodzi ludzie w szkole można ująć w trzy grupy:

- wymagania dotyczące nauki, należy tu zwrócić uwagę na niepowodzenia w nauce oraz wynikające z nich konsekwencje,
- współzycie oraz współdziałanie społeczne w szkole, interakcje pomiędzy uczniami oraz uczniami i nauczycielami,
- psychiczne funkcjonowanie ucznia, konflikty wewnętrzne, zwłaszcza światopoglądowe.

Sukcesy oraz porażki w nauce mogą mieć wpływ na zachowanie społeczne ucznia. Niepowodzenia w nauce, ich częstotliwość mogą wywoływać różnorakie skutki psychologiczne. Chroniczne porażki prowadzą do powstawania poczucia winy, porażki, mogą prowadzić do kłamstw, wagarów. Jeżeli dziecko w okresie tym nie otrzyma wsparcia od rodziców, jego problemy mogą się pogłębić. Rozwiązaniem niepowodzeń szkolnych mogą stać się programy dostosowane do możliwości każdego ucznia oraz nauka odpowiedzialności.

W oparciu o informacje udzielone przez dyrektorów szkół do najważniejszych problemów szkolno-wychowawczych występujących w gminie Leoncin należy zaliczyć:

- niedostateczną ilość zajęć poza lekcyjnych dla uczniów, co powoduje, że uczniowie organizują sobie czas w sposób nieodpowiedni,

- niedostateczne fundusze na zajęcia profilaktyczne, które umożliwiłyby organizowanie spotkań ze specjalistami,
- niskie dochody w rodzinie. Stypendia socjalne które w roku 2009 otrzymywało 34 rodzin były zbyt niskie.

Z danych uzyskanych od Dyrekcji Szkół znajdujących się na terenie Gminy wynika, że wśród uczniów występują następujące problemy wychowawcze: używanie wulgaryzmów, agresja słowna, sporadyczne palenie papierosów, bójki. Duża grupa uczniów ma problemy w nauce. Zauważono, że występuje korelacja między dysfunkcjami w rodzinie, a osiągnięciami w nauce. Dlatego ważne jest aby zapobiegać wykluczeniu społecznemu już od najmłodszych lat życia dziecka. Dla dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych należy organizować zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, kółka zainteresowań, zajęcia sportowe oraz wyrównawcze. Zalecane jest kierowanie usług o charakterze wspierającym rodziców i ich dzieci oraz nauczycieli w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ważną rolę odgrywa profilaktyka społeczna w tym uzależnień, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zapobieganie powstawaniu dysfunkcji w rodzinie.

3. Zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne w latach 2009-2010.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom nie mającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Zasiłek celowy może być przyznany także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany: specjalny zasiłek celowy w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Specjalny zasiłek celowy jest to świadczenie fakultatywne przysługujące na mocy art. 31a ustawy o pomocy społecznej w uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie nie spełniającej kryterium dochodowego.

Zasiłki	Rok	Ilość osób objętych świadczeniami	Kwota [zł]
Zasiłek celowy	2009	109	27 617
	2010	97	47 499
Zasiłek celowy specjalny	2009	22	7 798
	2010	31	11 224

3.1. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 477 zł miesięcznie;
- w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie. Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności

sprawy. Najczęściej zasiłek okresowy przyznawany jest z powodu bezrobocia lub długotrwałej choroby.

Rok	Ilość osób objętych świadczeniami	Koszt [zł]
2009	19	16 517
2010	13	9 911

Zasiłki okresowe przyznano 2010r. osobom, w tym:

- z powodu bezrobocia – 11,
- długotrwałej choroby – 6,
- niepełnosprawności – 2.

3.2. Zasiłki stałe

Od 7 sierpnia 2009r. jest zadaniem własnym gminy, ale w większości finansowanym z dotacji celowej z budżetu państwa.

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 477 zł miesięcznie;
- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku z tytułu

samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, zasiłek stały nie przysługuje.

Rok	Ilość osób objętych świadczeniami	Kwota [zł]
2009	32	105 001
2010	28	100 479

4. Pomoc państwa w zakresie dożywiania

Rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyjęty został ustawą z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” Ustawa ta weszła w życie z dniem 31 grudnia 2005 r. Sposób realizacji wymienionego programu wieloletniego, a także sposób planowania i dokonywania podziału środków budżetu państwa przyznanych na realizację programu oraz zakres i formy monitorowania realizacji programu określało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Od 1 stycznia 2010 roku obowiązują zmiany wprowadzone art.17 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją wydatków budżetowych. Celem Programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewniania posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. Ponadto program zakłada długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia, upowszechnianie zdrowego stylu żywienia, poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach oraz rozwój w gminach bazy żywieniowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży. Gmina realizuje Program przy pomocy ośrodka pomocy społecznej, w jednostkach organizacyjnych gminy, placówkach i instytucjach, które posiadają bazę żywieniową lub odpowiednie warunki do wydawania produktów żywnościowych.

Formy pomocy:

- posiłek, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego,

- zasiłek celowy na zakup posiłku lub zakup żywności (w tym na zakup posiłku dzieciom przebywającym placówkach oświatowych, gdzie rodzice zobowiązani są do pokrywania kosztów żywienia),
- świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Ponadto w ramach Programu realizowane są następujące działania:

- tworzenia nowych lub doposażenia istniejących punktów przygotowywania lub wydawania posiłków,
- dowozu posiłków.

Dzieci i młodzież realizujące obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, którym przyznano pomoc w formie posiłku, spożywają posiłek w szkole, jeżeli szkoła posiada warunki pozwalające na przygotowywanie lub wydawanie posiłków. W przypadku gdy szkoła nie posiada warunków do przygotowywania lub wydawania posiłków, kierownik ośrodka pomocy społecznej, we współpracy z dyrektorem szkoły, zapewnia spożywanie posiłków poza szkołą.

Program skierowany jest do: dzieci do 7 roku życia, uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osób i rodzin znajdujących się w sytuacji:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;

- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Rok	Ilość osób objętych pomocą	Koszt [zł]	Ilość osób objętych pomocą	Koszt [zł]
	posiłki		świadczenia pieniężne	
2009	87	23 828	47	18 646
2010	86	24 504	35	12 020

5. Inne formy pomocy i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu:

- kompletowanie dokumentacji potrzebnej przy umieszczaniu osób w domach Pomocy Społecznej,
- realizacja programów profilaktycznych oraz programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- współorganizowanie kolonii,
- organizowanie integracyjnych imprez okolicznościowych dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- współpracę z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz innymi instytucjami w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej,
- projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego mające na celu aktywizację społeczno-zawodową i realizację aktywnej integracji,
- upowszechnianie pracy socjalnej.

Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

Świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek małżonków, jednego z małżonków, rodziców, jednego z rodziców, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, osoby uczącej się, pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej. Do świadczeń rodzinnych zalicza się:

1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:

- urodzenia dziecka opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego
- samotnego wychowywania dziecka
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego
- rozpoczęcia roku szkolnego
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania

2) świadczenia opiekuńcze:

- zasiłek pielęgnacyjny
- świadczenie pielęgnacyjne

3) jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty (mogą to być również alimenty na podstawie ugody zawartej przed sądem), jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z FA przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat. Na dziecko starsze świadczenia przysługują do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w ono szkole lub szkole wyższej. Na dziecko posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, którego rodzic nie płaci zasądzonych alimentów, świadczenia przysługują bez względu na wiek dziecka. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego przysługują w kwocie bieżąco zasądzonych alimentów, ale nie mogą wynieść więcej niż po 500 zł na każde z uprawnionych do alimentów dzieci. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego nie przysługują jeżeli osoba uprawniona została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej; jest pełnoletnia i posiada własne dziecko; zawarła związek małżeński.

Średnio rocznie na wypłatę świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego przeznaczają się 1 300 000 zł. dla ok. 350 świadczeniobiorców.

W 2009r. ze świadczeń rodzinnych ogółem skorzystało 511 rodzin w tym przyznano 10 788 świadczeń na łączną sumę 143 904 zł., w tym zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 795 553 zł:

- urodzenia dziecka – 388 083 zł.,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 124 963 zł.,
- samotnego wychowania dziecka – 23 650 zł.,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 17 700zł.,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 36 100 zł.,

- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 53 110 zł.,
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 98 560 zł.,
- przyznanie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego osobom niepełnosprawnym – 131 733 zł.,
- świadczenia pielęgnacyjne – 56 618 zł.,
- jednorazowej zapomogi w tytułu urodzenia dziecka tzw. becikowe – 60 000 zł.

W związku z wejściem w życie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów od dnia 1 października 2008r. Na gminy nałożono obowiązki wykonywania zadań przewidzianych w ustawie, tj.:

- prowadzenia postępowań w sprawie przyznawania prawa do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych,
- udostępniania informacji gospodarczej poprzez wpisywanie dłużników alimentacyjnych do Krajowego Rejestru Długów,
- prowadzenia ścisłej współpracy z komornikami sądowymi w sprawach zobowiązań finansowych dłużników,
- wydawania decyzji dłużnikom alimentacyjnym w sprawie określania zobowiązań finansowych z tytułu wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2009 r. świadczenia pobierało 42 rodziny na łączną kwotę 174 578 zł. kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 12 493,49 zł., z czego 1 101,05 zł. był dochodem własnym gminy dłużnika, 3 658,87 zł. stanowiło dochód własny gminy wierzyciela, a 7 733,57 zł. było dochodem z budżetu państwa. W 2009r. podjęto działania wobec 44 dłużników alimentacyjnych.

Dane z IV kwartału 2010r.:

Wyszczególnienia	Październik 2010r.	Listopad 2010r.	Grudzień 2010r.
Wypłacane świadczenia z funduszu alimentacyjnego na osobę uprawnioną	176 081 zł	181 615,00 zł	211 638,00 zł
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszy alimentacyjnego	23 541, 11 zł	25 452,68 zł	27 866,48 zł
Dochody własne gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwróconych przez dłużników alimentacyjnych	10 121 zł	11 310,00 zł	12 555,00 zł
Umorzone należności od dłużników alimentacyjnych	0	0	0

6. Analiza SWOT, mocne i słabe strony

Mocne strony:

- wykwalifikowana kadra pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownicy podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach i kursach.
- dobre rozpoznanie środowiska społecznego
- efektywna współpraca z Policją, Ośrodkami Zdrowia oraz Szkołami znajdującymi się na terenie Gminy,
- efektywne funkcjonowanie Gminnej Komisji Alkoholowej,
- aktywna praca kuratorów sądowych,
- program dożywiania dzieci w szkołach,
- współdziałanie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- wzrost świadomości społecznej dotyczącej aktywności zawodowej,
- korzystne warunki środowiskowe, sprzyjające rozwojowi agroturystyki,
- sąsiedztwo regionalnych centrów ruchu turystycznego,
- wolne tereny pod budownictwo mieszkaniowe,
- dostępność dla usług publicznych,

- dostępność komunikacyjna,
- bliskość aglomeracji warszawskiej,
- realizacja projektów współfinansowanych z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego mających na celu aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców.

Słabe strony:

- niedobór kadry OPS w szczególności brak zatrudnienia psychologa,
- trudne warunki lokalowe Ośrodka,
- niedostateczna liczba miejsc pracy poza rolnictwem,
- wysoki poziom biurokratyzacji,
- niewystarczające fundusze na zadania własne Gminy,
- brak świetlicy socjoterapeutycznej, brak Klubu Integracji Społecznej,
- brak miejsc w których młodzież mogłaby spędzać wolny czas po zajęciach w szkole, tj. klubów młodzieży, kafejek internetowych,
- wysoki poziom bezrobocia wpływający na ubożenie społeczeństwa,
- niedostateczna ilość systemów informacyjnych oraz programów profilaktyki,
- niedostateczna infrastruktura mieszkaniowa, oraz wymagająca modernizacji nawierzchnia dróg
- brak miejsc rekreacyjnych,
- niedostateczna baza lokalowa OPS,
- brak usytuowania Komisariatu Policji na terenie gminy.

Rozdział IV

Sposoby rozwiązywania problemów społecznych

1. Misja strategii

W strategii wyróżnia się następującą hierarchię celów:

- misja strategii stanowi cel nadrzędny, do którego dąży gmina planując działania rozwojowe,
- cele strategiczne, które wskazują najważniejsze obszary, których wsparcie jest niezbędne dla przyspieszenia rozwoju gminy,
- cele operacyjne, które uszczegóławiają cele strategiczne i zawierają propozycje kierunków działań, niezbędnych do osiągnięcia poszczególnych celów operacyjnych.

Misja rozwoju gminy wskazuje na cel nadrzędny, do jakiego należy dążyć realizując poszczególne elementy strategii. Misją jest kreowanie pomocy społecznej w kierunku optymalnej aktywnej integracji oraz wzrostu aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w poszanowaniu godności człowieka. Zapewnienie dostępu do świadczeń socjalnych oraz zapobieganie szeroko pojętego wykluczenia społecznego. Misja realizowana będzie się we współpracy z jednostkami terytorialnymi, administracji publicznej, instytucjami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi.

2. Cele strategiczne i operacyjne

Cel 1. Aktualizowanie kwalifikacji mieszkańców gminy według zmieniających się potrzeb rynku pracy.

- Rozwój możliwości podnoszenia kwalifikacji oraz przekwalifikowania zawodowego.

Cel zostanie osiągnięty poprzez współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Nowym Dworze Mazowieckim oraz kierowanie do osób bezrobotnych lub chcących przekwalifikować się formy aktywizacji zawodowej np. staże, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne oraz udział w szkoleniach zawodowych.

Dzięki środkom unijnym OPS będzie aktywizował społecznie i zawodowo poprzez realizację projektów systemowych i konkursowych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

- Rozwój edukacji zgodnej z wymogami współczesnego kształcenia.

Cel będzie osiągnięty poprzez działalność oświatową realizowaną przez Gminę. Dzięki spotkaniom z doradcą zawodowym młodzież będzie mogła poznać swoje predyspozycje, umiejętności, zdolności, co pozwoli na wybór odpowiedniej ścieżki edukacyjnej.

Cel 2. Tworzenie oraz utrwalanie więzi społecznych między mieszkańcami opartych na tradycji i tożsamości lokalnej.

- Kulturowanie tradycji, więzi sąsiedzkich oraz rodzinnych. Dbanie o miejsca pamięci, współpraca z urzędem gminy przy organizacji Dni Leoncina, podnoszenie świadomości o zachowaniu dziedzictwa kulturowego, upamiętnianie miejsc i osób zasłużonych.

- Integracja, budowanie więzi między mieszkańcami. Zachęcanie i motywowanie do współpracy. Organizowanie okolicznościowych spotkań mieszkańców. Organizowanie wspólnych akcji charytatywnych. Inicjowanie współpracy oraz wzajemnej pomocy mieszkańcom dotkniętym przez klęski żywiołowe bądź inne tragedie. Edukacja na temat problemów społecznych.

- Kształtowanie świadomości mieszkańców na temat pozytywnych perspektyw rozwoju indywidualnego.

- Organizowanie okolicznościowych imprez lokalnych oraz ponadlokalnych (powołanie do życia Gminnego Ośrodka Kultury).

- Pomoc mieszkańcom w dostosowaniu do współczesnych trendów gospodarczych i społecznych.

Organizowanie spotkań z doradcami zawodowymi, którzy przedstawiliby trendy panujące na współczesnym rynku pracy. Organizowanie szkoleń z zakresu organizacji oraz prowadzenia własnej działalności gospodarczej, szkoleń z zakresu metod wykorzystania ekologicznych źródeł energii oraz upraw roślin energetycznych, kursów przedsiębiorczości. Organizowanie szkoleń dla rolników i ich rodzin w zakresie organizacji pozarolniczych miejsc pracy, nabywania umiejętności obsługi urządzeń biurowych, komputera, Internetu oraz nauki języków obcych.

Cel 3. Wzmacnianie oraz usprawnianie efektywnego systemu edukacyjno-wychowawczego.

- Wyrównywanie szans rozwoju młodzieży pochodzącej z różnych środowisk, zwłaszcza dysfunkcyjnych poprzez pracę socjalną i formy aktywnej integracji oraz świadczenia z zakresu pomocy społecznej.

Współpraca z Zespołami Szkół na terenie Gminy Leoncin przy realizacji zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży. Organizowanie miejsc opieki i zabawy, prowadzenie świetlic.

W świetlicach tych prowadzone były by zajęcia, które mają na celu wyrównanie braków edukacyjnych dzieci i młodzieży. Do głównych zadań świetlic należałoby prowadzenie zajęć rozwijających umiejętności podopiecznych, organizacja czasu wolnego pozaszkolnego dzieci pochodzących ze środowisk dysfunkcyjnych (m.in. organizowanie wycieczek, imprez okolicznościowych). Dożywianie dzieci (pozyskiwanie funduszy ze środków zewnętrznych, np. sprzedaży prac wykonanych przez podopiecznych).

- Pomoc stypendialna, udzielanie pomocy stypendialnej młodzieży pozostającej w trudnej sytuacji ekonomicznej w porozumieniu z władzami gminy. Wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń.

- Rozwijanie bazy materialnej oraz infrastruktury szkolnej, poprzez doposażenie szkół w sprzęt i pomoce naukowe.

Cel 4 . Doskonalenie realizacji zadań przez OPS.

- Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, administracji publicznej, instytucjami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej powinny zmierzać do zabezpieczenia oraz stworzenia dostępu do usług zaspokajających potrzeby społeczności. W pierwszej kolejności powinien zostać określony zakres świadczonych usług. Dzięki temu będzie możliwe odpowiadanie na potrzeby lokalne poprzez zagwarantowanie realizacji podstawowych usług społecznych. Będzie to możliwe dzięki ustaleniu długoterminowych planów wspólnego działania jednostek samorządu terytorialnego, administracji publicznej, instytucji pomocy społecznej oraz organizacji pozarządowych. W planie tym powinny zostać uwzględnione różnego rodzaju modyfikacje, innowacje wnoszone poprzez poszczególne podmioty, co przyczyni się do bardziej efektywnej współpracy.

- Optymalna aktywna integracja oraz wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w poszanowaniu godności człowieka.

Pomoc w tym zakresie powinna opierać się na działaniach profesjonalistów, mających na celu aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Pomoc ta nie musi polegać na organizowaniu stanowisk pracy, ale na pobudzeniu własnej aktywności tych osób (zajęcia aktywizacyjne na temat szukania pracy m.in. w Internecie, tworzenie dokumentów aplikacyjnych, zasad prowadzenia rozmów rekrutacyjnych itp.) np. powstawanie grup samopomocowych, wolontariatu.

- Zapewnienie dostępu do świadczeń socjalnych oraz zapobieganie szeroko pojętego wykluczenia społecznego. Wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń. Usługi edukacyjne i poradnicze kierowane do rodzin. Wspieranie rodzin zagrożonych w rozwiązywaniu problemów. Podejmowanie wczesnej interwencji, wspieranie w kryzysowych sytuacjach. Opracowanie i wdrażanie programów profilaktycznych.

Cel 5. Budowanie systemu pomocy rodzinie – pomoc społeczna.

- Współpraca z organizacjami pozarządowymi (utrzymywanie pozytywnych relacji i pozyskiwanie nowych organizacji do współpracy w zakresie pomocy społecznej). Utworzenie bazy danych organizacji pozarządowych działających na terenie gminy.

- Likwidacja barier utrudniających życie osób niepełnosprawnych.

- bariery społeczne związane z komunikowaniem się – praca socjalna, formy aktywnej integracji. Pomoc osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom poprzez rozwój pozainstytucjonalnych form wsparcia m.in. wolontariat oraz grupy osób które łączy ten sam problem, które wspierają się emocjonalnie, psychologicznie oraz niosą sobie pomoc rzeczową np. pomoc w opiece nad osobą niepełnosprawną.

- bariery architektoniczne – odpowiednie wyposażenie mieszkań przyczyni się do maksymalnego usamodzielnienia się osób niepełnosprawnych w obrębie ich zamieszkania. Informowanie o możliwościach podjęcia pracy w miejscu zamieszkania m.in. praca przez Internet.

- bariery zdrowotne – udział w turnusach rehabilitacyjnych i sanatoriach. Wszelkie działania umożliwiające dostęp do opieki, informacji medycznej, rehabilitacji, pomocy terapeutycznej.

Bariery będą również likwidowane dzięki współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie ze środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych.

- Tworzenie systemu wsparcia dla osób potrzebujących (KIS, świetlice, socjoterapia, grupy wsparcia). Rozwój poradnictwa specjalistycznego obejmującego swym zakresem wszystkie grupy potrzebujące wsparcia (m.in. bezrobotnych, osoby niepełnosprawne, rodziny z problemem alkoholowym).

- Rozwój wolontariatu - pozyskiwanie wolontariuszy przy współpracy z Powiatowym Centrum Wolontariatu, którego powitanie przewiduje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim.

- Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie - przy pomocy Punktu Konsultacyjnego w Leoncinie dla Osób z Problemami Uzależnień i Współuzależnień. Wdrażanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomani, oraz poprzez działanie Zespołu Interdyscyplinarnego do Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołanego w Gminie Leoncin.

Cel 6. Rozwój aktywności lokalnej.

- Realizacja projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego dotyczących upowszechniania i rozwoju aktywnej integracji.

- Integracja osób starszych, niepełnosprawnych (inicjowanie wspólnych spotkań, wyjazdów o charakterze kulturalnym, podtrzymywanie lokalnej tradycji, wspólne obchodzenie świąt okolicznościowych).

Cel 7. Rozwój profilaktyki społecznej szczególnie skierowanej do rodzin niewydolnych wychowawczo.

Przeciwdziałanie przemocy i profilaktyka uzależnień wprowadzane będą poprzez zajęcia socjoterapeutyczne, warsztaty profilaktyczne, warsztaty rozwoju osobistego.

Rozwój profilaktyki związanej z przeciwdziałaniem przemocy i agresji skierowanej do rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci i młodzieży. Działania realizowane będą poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych na programy profilaktyczne, współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz korzystanie z dostępnych szkoleń i kursów dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w celu wykwalifikowania w dziedzinie profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rozwój terapii rodzin. Opracowanie oraz wdrażanie programu profilaktyki społecznej skierowanego do rodzin niewydolnych wychowawczo.

Cel 8. Łagodzenie skutków klęski żywiołowych i zdarzeń losowych doznanych poprzez:

- przyznawanie świadczeń pieniężnych i w naturze; dzięki którym możliwe będzie zapewnienie egzystencji rodzinom dotkniętym przez klęski żywiołowe oraz inne zdarzenia losowe. Przyznawanie przewidzianych ustawą świadczeń.

- prace socjalne i poradnictwo; oprócz doraźnych form wsparcia bardzo ważne jest wsparcie psychologiczne. Jest ono potrzebne zwłaszcza osobom które w wyniku zdarzeń losowych utraciły źródło dochodu oraz majątek. Aby zapobiegać załamaniom nerwowym, depresji niezbędne jest wsparcie psychologów. Aby poprawić sytuację materialną oraz oderwać od trosk związanych

z tragedią niezbędne jest organizowanie pracy dla ww. grupy osób. Może ona polegać na wzajemnej pomocy mieszkańców terenów dotkniętych przez żywioł.

- udzielenie schronienia i posiłku, zaangażowanie społeczności lokalnej w niesieniu pomocy sąsiadom polegającej na udzieleniu schronienia oraz posiłku. Współpraca z organizacjami pozarządowymi. Organizowanie zbiórek żywności, odzieży. Współpraca z Parafią.

3. Zasoby finansowe do realizacji strategii:

1. środki własne gminy:

w oparciu o uchwalony budżet gminy na dany rok budżetowy.

2. środki pochodzące z budżetu państwa (dotacje celowe):

Dotacje celowe na realizację zadań zleconych oraz dofinansowujące częściowo zadania własne (np. udzielenie pomocy w formie posiłku). Dotacje celowe mogą być pozyskane również w drodze przystąpienia do konkursu na realizację danego zadania.

3. środki pochodzące z Unii Europejskiej:

Podstawowym instrumentem jest Europejski Fundusz Społeczny. W ramach Programu Operacyjnego Kapitału Ludzkiego Ośrodek Pomocy Społecznej jako beneficjent może ubiegać się o dofinansowanie wniosków aplikacyjnych w celu realizacji projektów systemowych lub konkursowych dotyczących głównie rozwoju aktywnej integracji i upowszechniania pracy socjalnej.

Zakończenie

Proces wdrażania w życie Strategii rozwoju powinien być monitorowany oraz poddawany ocenie. Ocena ta powinna odbywać się przynajmniej raz w roku, a jej wynikiem powinien być raport ukazujący stopień realizacji określonych celów oraz wprowadzonych zmian. Realizacja założeń strategii z reguły powinna przynieść pozytywne rezultaty zakładane na etapie jej opracowywania. Może się okazać, że efekty będą mniej spektakularne niż te zakładane lub mogą pojawić się nieoczekiwane, których pojawienia nie udało się wcześniej przewidzieć. Dlatego monitoring jest niezbędnym narzędziem wdrażania każdej strategii. Dzięki niemu można zauważyć jakie zmiany zaszły w wyniku realizacji strategii oraz jakie korekty należy poczynić, aby strategia mogła być realizowana konsekwentnie, sprawnie i zgodnie z wcześniejszymi założeniami. Monitoring spełnia podwójną rolę – nadzorującą oraz korygującą, gdyż realizacja strategii jest zadaniem ciągłym.

Opracowanie:

1. Angelika Sosińska kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Leoncinie,
2. Tomasz Wojtczuk pracownik socjalny Ośrodka Pomocy Społecznej w Leoncinie.